

Ο Τίμιος Σταυρός

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Εφόδιον Ορθοδοξίας

Βασική Δογματική Διδασκαλία

Του Πρωτοπρ. Αντωνίου Γ. Αλεβιζόπουλου Δρ. Θεολογίας Δρ. Φιλοσοφίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24ο. Ο Τίμιος Σταυρός

1. Η προτύπωση του Σταυρού εις την Παλαιάν Διαθήκην

Η Ορθόδοξος Εκκλησία τιμά, καθώς γνωρίζομεν, ιδιαιτέρως τον τίμιον σταυρόν, τον οποίον ανακαλύπτει και εις αυτήν ακόμη την Παλαιάν Διαθήκην.

Οι Πατέρες της Εκκλησίας δεν σταματούν εις την προεικόνισιν του Χριστού με τον Αδάμ και της Παρθένου Μαρίας με την Εύα. Φέρουν το ξύλον του παραδείσου, το οποίον έγινε το σύμβολον της καταστροφής, εις συσχέτισιν με το ξύλον του ζωοποιού σταυρού, το οποίον είναι το σύμβολον της νίκης κατά του όφews.

Η ζωοποιός δύναμις του Σταυρού παρουσιάζεται, ακόμη, με την ράβδον του Μωυσέως, η οποία μεταβάλλει το πικρόν ύδωρ εις γλυκύ (Έξοδ. 15,25). Η Αγία Γραφή σημειώνει, ακόμη, Ότι «το πικρόν ύδωρ έγινε γλυκύ με ένα ξύλον δια να φανή τοιουτοτρόπως η δύναμις του» (Σοφ. Σειρ. 38,5).

Ο Απόστολος Παύλος αναφέρεται εις το γεγονός αυτό και υπογραμμίζει ότι όταν

οι Ισραηλίται έπινον από το νερό αυτό (πόμα), έπινον από «πνευματικόν ποτόν», το οποίον ανέβλυζε «από την πνευματικήν πέτραν, η οποία τους ηκολούθει», «η δε πέτρα ην ο Χριστός», προσθέτει (Α΄ Κορινθίους 10,4). Όταν, λοιπόν, τιμώμεν τον τίμιον σταυρόν, δεν πίνομεν από το «πικρό νερό», δεν αναφερόμεθα εις το όργανον του θανάτου, αλλά γευόμεθα το «πνευματικόν ποτόν», το οποίον αναβλύζει από την «πνευματικήν πέτραν», από τον νικητήν και θριαμβευτήν του θανάτου Κύριον.

Το γεγονός αυτό αποτελεί δι' όλους τους πιστούς πηγήν δυνάμεως και ισχύος εναντίον του διαβόλου, εις το οποίον ανήκεν η δύναμις του θανάτου (Εβραίους 2,14), όπως, επίσης, και εναντίον αυτού του θανάτου, του τελευταίου εχθρού του ανθρώπου (Α΄ Κορινθίους 15,26).

την ζωοποιόν δύναμιν του τιμίου Σταυρού την βλέπομεν, ακόμη, και εις τον χάλκινον όφιν, τον οποίον ύψωσεν ο Μωυσής. Συμφώνως προς την εντολήν του Θεού, κάθε ένας ο οποίος προσέβλεπεν εις αυτόν τον όφιν, εθεραπέυετο από τα δαγκώματα των δηλητηριασμένων φιδιών (Αριθμοί 21,8). Ο χάλκινος εκείνος όφιν, χαρακτηρίζεται ως «σύμβολον σωτηρίας» (Σοφ. Σολ. 16,6) και αντλεί, αναμφιβόλως, την δύναμιν του από την ιδίαν πηγήν, η οποία ζωοποιεί τον Τίμιον Σταυρόν: «Καθώς ο Μωυσής ύψωσε τον όφιν εις την έρημον, τοιουτοτρόπως πρέπει να υψωθή και ο Υιός του ανθρώπου, δια να μη απολεσθή κάθε ένας ο οποίος πιστεύει εις αυτόν, αλλά να έχη ζωήν αιώνιον», λέγει χαρακτηριστικούς ο ίδιος ο Κύριος (Ιωάννης 3,14-15).

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πρόκειται δια το ίδιον σύμβολον της νίκης και του θριάμβου, το οποίον βλέπει και ο προφήτης Ιεζεκιήλ. Και είδον, λέγει, «άνδρα ενδεδυμένον λαμπρώς», να δίδη την εντολήν να σφραγισθούν με το «σημείον» τα μέτωπα εκείνων οι οποίοι στενάζουν δια τας ανομίας της πόλεως (Ιεζ. 9,4. Παράβαλλε Αποκ. 7,3-4).

Με όλα αυτά έγινε φανερόν, ότι αι προεικονίσεις της Παλαιάς Διαθήκης δεν αναφέρονται μόνον εις το γεγονός της σταυρικής θυσίας του Χριστού, αλλά και εις αυτό το σημείον του σταυρού, εις το «σημείον του Υιού του ανθρώπου», το οποίον θα φανή και πάλιν ως λάβαρον της νίκης κατά την θριαμβευτικήν έλευσιν του Κυρίου (Ματθαίος 24,30).

2. Η δύναμις του Σταυρού

«Χαίροις, ο ζωηφόρος σταυρός, της ευσέβειας το αήττητον τρόπαιον, η θύρα του Παραδείσου ο των πιστών στηριγμός, το της Εκκλησίας περιτείχισμα· δι' ου

εξηφάνισται η αρά και κατήργηται,

και κατεπόθη του θανάτου η δύναμις, και υψώθημεν από γης προς ουράνια' όπλον ακαταμάχητον,

δαιμόνων αντίπαλε, δόξα μαρτύρων οσίων ως αληθώς εγκαλλώπισμα, λιμήν σωτηρίας,

ο δωρούμενος τω κόσμω το μέγα έλεος».

Ο ύμνος αυτός της Κυριακής της Σταυροπροσκυνήσεως εκφράζει πολύ χαρακτηριστικούς την θέση του τιμίου σταυρού εις την ζωήν της Εκκλησίας και εκάστου πιστού.

Ο σταυρός δεν είναι πλέον σύμβολον θανάτου και αισχύνης (Δευτερονόμιο 21,23), αλλά πηγή ζωής αιωνίου. Δι' αυτού εξηφανίσθη και καταργήθη η κατάρα και κατετροπήθη ο άρχων του θανάτου, δηλαδή ο διάβολος. Αποτελεί, συνεπώς, το ακαταμάχητον όπλον της Εκκλησίας. Είναι ο φοβερός αντίπαλος των δαιμόνων, η δόξα των μαρτύρων και των Αγίων της Εκκλησίας, ο λιμήν σωτηρίας και το κόσμημα των πιστών.

«Εισακήκοα Κύριε, την ακοήν της δυναστείας του σταυρού Σου, ως (ότι) παράδεισος ηνοιγή δι' αυτού», ψάλλει η Εκκλησία μας.

Ο σταυρός του Κυρίου εκφράζει την απεριόριστον αγάπην του Θεού και, ταυτοχρόνως, την απεριόριστον αξίαν του ανθρώπου. Δεν υπάρχει μεγαλύτερα έκφρασις της αγάπης του Θεού από τον σταυρόν, όπως δεν υπάρχει μεγαλύτερα εξύψωσις του ανθρώπου από το γεγονός του σταυρού (Ιωάννης 15,13. Ρωμαίους 5,8). Είναι τόση η αξία του ανθρώπου εις τα μάτια του Θεού, ώστε δια την σωτηρίαν του ανυψώθη επάνω εις τον σταυρόν ο ίδιος ο Θεός.

Κατανοούμεν, συνεπώς, διατί ο σταυρός αποτελεί την ασφαλή εγγύησιν δια την απεριόριστον ευσπλαγχνίαν του Θεού και δια την παρρησίαν του ανθρώπου ενώπιον του θρόνου του Θεού.

Ο θάνατος του Χριστού επάνω εις τον σταυρόν εσήμανε τον θάνατον του παλαιού κόσμου και η ανάστασίς Του την έναρξιν του νέου αιώνος της μεταμορφώσεως, τον χρόνον, δηλαδή, της σωτηρίας ολοκλήρου του κόσμου.

Ο Απόστολος Παύλος αναφέρει ότι δια του σταυρού επήλθεν η συμφιλίωσις του ανθρώπου μετά του Θεού και ότι εδημιουργήθη εν Χριστώ ένας «καινούργιος άνθρωπος». Χαρακτηριστικώς, λέγει ότι «δια του σταυρού» ο Κύριος εθανάτωσε την έχθραν (Εφεσίους 2,15-16). Ότι δια του αίματος του Χριστού έχομεν

«παρρησίαν εις την είσοδον των Αγίων» (Εβραίους 10,19).

Κατ' αυτόν τον τρόπον θα ημπορούσαμε να ίδωμεν τον σταυρόν ως κέντρον ολοκλήρου της νέας δημιουργίας του Θεού.

«Ἦλθεν ἡ ὥρα δια να δοξασθῆ ὁ Υἱός του ἀνθρώπου», λέγει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ἀναφερόμενος εις τὴν ὑψωσίν Του ἐπὶ του Σταυροῦ (Ἰωάννης 12,23).

Ὅταν μελετήσωμεν προσεκτικῶς τὸ ἱερόν κείμενον, θα ίδωμεν πραγματικῶς ὅτι ὁ Κύριος χαρακτηρίζει τὴν ἀνοδὸν Του εἰς τὸ ξύλον του σταυροῦ ὡς ὑψωσιν, ὡς δόξαν, ὡς θρίαμβον κατὰ τῆς ἀμαρτίας καὶ του θανάτου:

« Ἀλήθεια, ἀλήθεια σας λέγω, εἴν ὁ σπόρος του σίτου δεν πέση εἰς τὴν γῆν καὶ δεν ἀποθάνῃ, μένει αὐτός μόνος, εἴν, ὅμως, ἀποθάνῃ φέρει πολὺν καρπὸν...

Τώρα ἡ ψυχὴ μου εἶναι ταραγμένη καὶ τι να εἶπω; Πατέρα σώσε με ἀπὸ τὴν ὥραν αὐτὴν. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ ἦλθον εἰς τὴν ὥραν αὐτὴν. Πατέρα, δόξασε τὸ ὄνομα Σου.

Τότε ἦλθε φωνὴ ἀπὸ τον ουρανόν:

Το ἐδόξασα καὶ πάλιν θα το δοξάσω.

Ὁ κόσμος ὁ ὁποῖος παρευρίσκετο καὶ ἤκουσε, ἔλεγεν ὅτι ἐγένε βροντὴ.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη:

Ἡ φωνὴ αὐτὴ δεν ἐγένε δι' ἐμέ ἀλλὰ δια σας. Τώρα γίνεται δίκη του κόσμου τούτου, τώρα ὁ ἀρχὼν του κόσμου τούτου θα ἐκβληθῆ ἔξω. Καὶ ὅταν ἐγὼ ὑψωθῶ ἀπὸ τὴν γῆν, θα ἐλκύσω ὅλους πρὸς τον εαυτόν μου.

Αὐτὸ το ἔλεγε, δια να ὑπόδειξη με ποιὸν τρόπον θα ἀπέθνησκε» (Ἰωάννης 12,24-33. Ἰδέ καὶ Ἰωάννης 13,31-38. Λουκάς 24,26).

Ὁι λόγοι αὐτοῖ του Κυρίου δεν ἀποδεικνύουν μόνον τὴν πραγματικότητα του πάθους καὶ τὴν ἀγωνίαν του σταυροῦ, παρουσιάζουν, ἀκόμη, τὸ γεγονὸς τῆς σταυρώσεως ὡς «ὑψωσιν» καὶ δόξαν του «Υἱοῦ του ἀνθρώπου», ὡς ἀφετηρίαν καὶ κέντρον τῆς δόξης του ἀνθρωπίνου γένους.

Ἐπάνω εἰς τον σταυρόν δεν εὐρίσκεται εἰς ἀδύνατος, ἀβοήθητος ἀνθρωπος, ἀλλὰ ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Εκείνος ὁ ὁποῖος κατέρχεται εἰς τον Ἄδην ὡς νικητὴς καὶ θριαμβευτὴς, δια να κατάργη τὸ βασίλειον του θανάτου καὶ του Ἄδου, να ἐλευθέρωση τον ἀνθρωπὸν ἀπὸ τα δεσμά του θανάτου, να τον εἰσαγάγῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῆς ζωῆς.

Ο σταυρός λοιπόν και ο θάνατος του Χριστού δεν συνιστούν αδυναμیان, αλλά δύναμιν. Ο θάνατος του Κυρίου χαρακτηρίζεται εις την Αγίαν Γραφήν ως «ύπνος λέοντος», ο οποίος διατηρεί την φοβεράν του δύναμιν και κατά την διάρκειαν του ύπνου και μετά από αυτόν.

Δι' αυτόν τον λόγον δεν τολμά κανείς να τον εξυπνήση:

«Αναπεσών εκοιμήθης ως λέων και ως σκύμνος· τις εγερεί αυτόν;» (Γεν. 49,9).

«Νυν κρίσις εστί του κόσμου τούτου», τώρα γίνεται δίκη του κόσμου τούτου (Ιωάννης 12,31), λέγει ο Χριστός και τοποθετεί το γεγονός του σταυρού εις το κέντρον ενός παγκοσμίου δικαστηρίου. Τον καθιστά μέτρον και γνώμονα θριάμβου η καταδίκης των ανθρώπων, αναλόγως, της θέσεως έκαστου έναντι του τιμίου σταυρού.

Καθώς έχει λεχθή, εις το πρόσωπον των δύο ληστών εκπροσωπείται και κρίνεται η ανθρωπότης ολόκληρος, με βάσιν όχι τας πράξεις, αλλά τας διαθέσεις, των ανθρώπων έναντι του εσταυρωμένου Θεανθρώπου.

Ο ευγνώμων ληστής ομολογεί τον Χριστόν. Δεν εκλαμβάνει Αυτόν ως ομοιοπαθή προς ημάς τους ανθρώπους, ως ληστήν. Τον ομολογεί ως Βασιλέα, ως Κύριον και Θεόν. Δι' αυτό και επικαλείται το έλεος Του. Δια του τρόπου αυτού ο ευγνώμων ληστής γίνεται πραγματικός θεολόγος και άγιος, ο πρώτος άγιος της Εκκλησίας μας, και δεικνύει εις όλους ημάς την οδόν της αληθούς πνευματικότητας, την οδόν της σωτηρίας, η οποία είναι η οδός του σταυρού.

Ο αγνώμων ληστής εκλαμβάνει τον Κύριον ως κοινόν άνθρωπον και τον σταυρόν Του ως σύμβολον περιφρονήσεως και εμπαιγμού. Δι' αυτό και «εβλασφήμει Αυτόν» (Λουκάς 23,39). Δεν ήλπιζε τίποτε από τον Κύριον. Ήτο κατά το παρελθόν ληστής, αλλά επειδή δεν ηθέλησε να εξάρτηση την σωτηρίαν του από Εκείνον, ο οποίος υψώθη επάνω εις τον σταυρόν δια να έλκυση προς τον εαυτόν Του όλους τους ευγνώμονας ληστές.

Την θαυμαστήν αυτήν αλήθειαν εκφράζει κατά τρόπον ανεπανάληπτον ο ύμνος της Εκκλησίας:

«Εν μέσω δυο ληστών, ζυγός δικαιοσύνης ευρέθη ο σταυρός Σου. Του μεν καταγόμενου εις Άδην,

τω βάρει της βλασφημίας του δε κουφιζομένου παισμάτων, προς γνώσιν Θεολογίας, Χριστέ ο Θεός, δόξα σοι».

3. Το σημείον του Σταυρού

Όταν κάνωμεν λόγον δια τον σταυρόν του Κυρίου, δεν εννοούμεν μόνον το γεγονός της σταυρώσεως, αλλά και αυτό το τίμιον ξύλον του σταυρού. Διότι, καθώς αναφέρει χαρακτηριστικώς ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, δια της επαφής μετά του Τιμίου Σώματος του Κυρίου αγιάζεται και το ξύλον του σταυρού. Δι' αυτόν τον λόγον, η τιμή και η προσκύνησις ανήκει και εις αυτό. «Όχι μόνον ο λόγος περί σταυρού και το μυστήριον», λέγει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, «αλλά και το σχήμα είναι θείον και προσκυνητόν, διότι είναι σφραγίς σεβάσμιος αγιαστική και τελειωτική όλων των θαυμάσιων και ανέκφραστων αγαθών, τα οποία προέρχονται από τον Θεόν».

Τούτο είναι ανάγκη να υπογραμμίσωμεν, διότι, καθώς αναφέρει ο Απόστολος, υπάρχουν και οι «εχθροί του σταυρού» (Φιλιππισίους 3,18). Αυτοί οι «εχθροί του σταυρού» υπάρχουν και εις τα ιδικάς μας ημέρας. Δι' αυτό πρέπει να καταστή φανερόν, διατί ο σταυρός του Κυρίου δεν αποτελεί αισχύνην, (Παράβαλλε Δευτερ. 21,23), αλλά, αντιθέτως, «καύχημα» (Γαλ. 6,14). Και τούτο, καθώς ελέχθη, δεν αναφέρεται μόνον εις το γεγονός, αλλά και εις το τίμιον ξύλον.

Ο σταυρός είναι εικών του εσταυρωμένου Χριστού και αντλεί την δύναμιν και την χάριν Του, από τα πάθη του Χριστού.

Αυτός είναι ο λόγος δια τον οποίον η σφράγισις δια του σταυρού αποτελεί το εξωτερικόν σημείον όλων ανεξαιρέτως των ιερών μυστηρίων της Εκκλησίας, δια των οποίων πραγματοποιείται η σωτηρία του ανθρώπου.

Βεβαίως δεν πρόκειται εδώ δια μαγικόν όργανον, αλλά δια την ζωοποιόν δύναμιν των θείων ενεργειών. Αυτήν την δύναμιν δεν την μεταδίδει το σημείον του σταυρού «καθ' εαυτό», αλλά η σχέσις του σημείου αυτού με το πρόσωπον του Χριστού.

Τούτο συνέβαινε, άλλωστε, και με τον χάλκινον όφιν. Εκείνος όστις εστρέφετο προς τον χάλκινον όφιν «εσώζετο όχι εξ αιτίας του συμβόλου, αλλά από Σε (τον Θεόν), ο οποίος είσαι ο σωτήρ όλων. Και με αυτό έπεισες τους εχθρούς μας, ότι είσαι εκείνος ο οποίος σώζεις από κάθε κακόν», αναφέρει χαρακτηριστικούς η Παλαιά Διαθήκη (Σοφ. Σολ. 16,7-8).

Οι Ισραηλίται δεν κατενόησαν την αλήθειαν αυτήν και ηθέλησαν να αποδώσουν εις τον χάλκινον όφιν λατρείαν, η οποία ανήκει μόνον εις τον Θεόν. Δι' αυτόν τον

λόγον, ο Εζεκίας, ως βασιλεύς ευσεβής και αφοσιωμένος εις τον μόνον αληθινόν Θεόν, δεν εδίστασεν αργότερον να σύντριψη μαζί με τα άλλα είδωλα και αυτόν τον χάλκινον όφιν, ο οποίος εις την συνείδησιν του Αποστάτου λαού, είχε χάσει την σχέσιν του με τον αληθινόν Θεόν και είχε πάρει την θέσιν Εκείνου (Ο' Βασιλ. 18,4).

Το σημείον του σταυρού εκφράζει την παρουσίαν του Κυρίου εις την ζωήν των πιστών και της Εκκλησίας και αποτελεί το σύμβολον της νίκης και του θριάμβου κατά της αμαρτίας και του θανάτου (Εφεσίους 2,16).

Επομένως, δικαίως χαρακτηρίζεται το σημείον του τιμίου σταυρού, ως σύμβολον νίκης και θριάμβου κατά του διαβόλου και κατά των έργων του διαβόλου:

«Κύριε, όπλον κατά του διαβόλου, τον σταυρόν Σου ημίν δέδωκας' φρίττει γαρ και τρέμει, μη φέρων καθοράν αυτού την δύναμιν, ότι νεκρούς ανιστά και θάνατον κατήργησε· δια τούτο προσκυνούμεν την ταφήν Σου και την έγερσιν» (Στιχ. Αίνων Κυριακής πλ. Α ήχου).

Ο τίμιος σταυρός είναι το «σημείον» της σωτηρίας των παιδιών του Θεού, «το σημείον του Υιού του ανθρώπου» (Ματθαίος 24,30).

Δι' αυτόν τον λόγον αναφέρεται εις την Αποκάλυψιν του Ιωάννου, ότι κατά τους εσχάτους καιρούς θα είναι εξησφαλισμένη η σωτηρία δι' εκείνους οι οποίοι θα φέρουν το σημείον του Θεού:

«Κατόπιν, εβγήκαν από τον καπνόν ακρίδες εις την γην και τους εδόθη εξουσία όπως η εξουσία την οποίαν έχουν οι σκορπιοί της γης· τους είπον να μη βλάψουν το χορτάρι της γης, ούτε κανένα χλωρόν, ούτε κανένα δένδρον, παρά μόνον τους ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν την σφραγίδα του Θεού εις τα μέτωπα τους» (Αποκ. 9,3-4. Παράβαλλε Και 7,2-4. Ιεζεκ. 9,4-6).

Κατόπιν όλων αυτών, δικαίως προσεύχεται κάθε Ορθόδοξος πιστός:

«Δυνάμει του Σταυρού Σου, Χριστέ, στερέωσαν μου την διάνοιαν εις το υμνείν και δοξάζειν σου, την σωτήριον ανάστασιν».

Το σημείον του Σταυρού δεν είναι μεταγενέστερα συνήθεια των Χριστιανών. Ανάγεται εις την Αποστολικήν παράδοσιν. Μαρτυρείται από τον άγιον Ιουστίνον (150 μ. Χ.) και από τον Τερτυλλιανόν (200 μ. Χ.). Ο δεύτερος μάλιστα λέγει χαρακτηριστικώς:

«Ημείς οι Χριστιανοί εις όλα τα ταξίδια και τας μετακινήσεις, εις πάσαν αναχώρησιν και επιστροφή μας, όταν φόρου μεν τα ενδύματα και τα υποδήματα, εις το λουτρόν και εις το τραπέζι, όταν ανάπτωμεν το λυχνάρι μας, όταν

καθήμεθα η εξαπλώνωμεθα, εις όλας εν γένει τας πράξεις της καθημερινής ζωής κάμνομεν το σημείον του σταυρού». Το έθιμο τούτο, συνεχίζει, «έχει την αρχήν του εις την παράδοσιν της Εκκλησίας, ετονώθη δε δια της συνήθειας και πρέπει να τηρήται μετά πίστεως».

4. Πως κάμνομεν το σημείον τον Σταυρού

Με το σημείον του σταυρού απεικονίζεται ολόκληρος η θεολογία της Εκκλησίας και ολόκληρος η ουσία της Ορθόδοξου πίστεως. Ο Ορθόδοξος Χριστιανός ενώνει τα τρία δάκτυλα και τα θέτει πρώτον εις το μέτωπον, κατόπιν εις την κοιλίαν και, τέλος τα φέρει εις τους δύο ώμους, οριζοντίως, από τα δεξιά προς τα αριστερά.

Με τα τρία αυτά δάκτυλα απεικονίζομεν και ομολογούμεν την πίστιν εις τον ένα και Τριαδικόν Θεόν. Όταν θέτωμεν αυτά εις την κοιλίαν πράττομεν τούτο εις τύπον του Υιού, ο οποίος εγεννήθη εκ της Παρθένου Μαρίας. Όταν, τέλος, τα θέτωμεν εις τους ώμους το πράττομεν εις τύπον του Αγίου Πνεύματος, το οποίον χαρακτηρίζεται ως «βραχίων» (Ιωάννης 12,38) και ως «δύναμις» Κυρίου (Λουκάς 24,49. Πράξεις 1,8).

Με την ένωσιν των δύο άλλων δακτύλων απεικονίζομεν εις το σημείον του σταυρού την ενσάρκωσιν του Χριστού και την αδιαίρετον ένωσιν των δύο φύσεων, δια της οποίας εθεραπεύθη και ανυψώθη μέχρις Θεώσεως η ανθρώπινη φύσις.

5. Η πανοπλία του Σταυρού

Αλλά το σημείον του σταυρού αποτελεί, ακόμη, και μαρτυρίαν της νέας ζωής εκ μέρους του ανθρώπου, του αναγεννημένου «εν Χριστώ».

Με το σημείον του σταυρού σφραγίζομεν τα κυριώτερα μέλη του σώματος, τα οποία περιτειχίζομεν και αφιερώνομεν με τον τρόπον αυτόν εις τον Θεόν, να τα καταστήσωμεν όργανα του Χριστού και της Αγίας Τριάδος. Σφραγίζομεν τον νουν μας, την καρδίαν μας και όλας τας δυνάμεις μας και εκφράζομεν την αφιέρωσιν αυτήν του εαυτού μας ακόμη περισσότερο εντόνως με την φράσιν:

Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, Αμήν.

Με το σημείον του σταυρού γινόμεθα, τέλος, μέτοχοι των παθών και της αναστάσεως του Χριστού, νεκρώνομεν τον παλαιόν άνθρωπον και κάθε τι το οποίον έχει σχέσιν με τα έργα του διαβόλου και ανιστάμεθα μαζί με τον Χριστόν εις νέαν ζωήν. «Ο σταυρός του Κυρίου σημαίνει κατάργησιν της αμαρτίας», λέγει χαρακτηριστικώς ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς. «Δια τούτο και κάποιος από τους

θεοφόρους πατέρας, όταν ηρωτήθη από ένα άπιστον, εάν πιστεύη εις τον Εσταυρωμένον, ναι, απήντησε, εις αυτόν ο οποίος εσταύρωσε την αμαρτίαν».

Από όλα αυτά κατανοούμεν διατί ο σταυρός αποτελεί δια τον Χριστιανόν αληθινήν πανοπλίαν, την πανοπλίαν του Χριστού, όπλον φοβερό, το οποίον τρέμουν οι δαίμονες.

Δι' αυτόν τον λόγον οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί κάμνομεν εις κάθε περίπτωσιν το σημείον του σταυρού: Όταν προσευχώμεθα, όταν κοιμώμεθα, όταν εξυπνώμεν, όταν αρχίζομεν ένα έργον και όταν το τελειώνομεν. Όταν φεύγωμεν δι' ένα ταξίδι, όταν διαβαίνωμεν έξω από τον ιερόν Ναόν, εις ολόκληρον την ζωήν μας.

Ο τίμιος σταυρός δεν αποτελεί, καθώς είπομεν, μαγικόν μέσον εις την διάθεσιν του ανθρώπου. Είναι απαραίτητος και η εσωτερική συμμετοχή. Πρώτον, πρέπει να χαράσσωμεν το σημείον του σταυρού εις το σώμα μας ευκρινώς, όχι αμελώς, αλλά συμφώνως με την τάξιν της Εκκλησίας μας:

Με τα τρία δάκτυλα ηνωμένα και με τέτοιον τρόπον, ως να ακουμβούσεν επάνω μας ο ίδιος ο σταυρός.

Το ιερόν αυτό σημείον πρέπει ακόμη να συνοδεύεται και με απόλυτον πίστιν εις την Αγίαν Τριάδα και εις το γεγονός της ενσαρκώσεως του Χριστού, καθώς, επίσης, εις τον σταυρικόν θάνατον και εις την ζωοποιόν Του ανάστασιν. Πίστις, δηλαδή, εις όλα εκείνα τα σωτήρια δόγματα της Εκκλησίας μας, τα οποία διακηρύσσομεν με το σημείον του Σταυρού.

Ακόμη, πρέπει να συνοδεύεται με την απόλυτον ελπίδα εις την ανέκφραστον αγάπην και εις το έλεος του Θεού, αλλά και με την αμετάκλητον απόφασίν μας να σταυρώσωμεν και να καταργήσωμεν τον αμαρτωλό εαυτόν μας και τα πάθη μας, να δεχθώμεν την χάριν του Θεού, δια να ζήσωμεν πλέον συνειδητώς την ζωήν της ανακαινίσεως και της εσωτερικής μεταμορφώσεως.

http://www.oodegr.com/oode/biblia/alavizop_dogma_1/24.htm

Πηγή: <http://www.hristospanagia.gr/?p=16290>